

माधवी *Gaertnera racemosa* PANĀKAR. 3, 3, 1. — c) *ein best. Fisch*, = मधुरकण्टक ÇABDAR. im ÇKDR.

2. माध m. *ein Anhänger des Madhva* WILSON, Sel. Works 1, 128. 142. 144. 147. fg. 150. 179. BURNOUR, BHĀG. P. I, LXII. Verz. d. Oxf. H. 177, b, 6. °भद्रार्क 13. Was soll aber das f. माधी in der Stelle: श्रीमाधीरुद्रमनका वैज्ञवाः तितिपावनाः WILSON, Sel. Works 1, 34?

माधक n. = माधवक *ein aus Honig bereitetes berauschendes Getränk* BHĀNUĀKSH. zu AK. 2, 10, 41. ÇKDR.

माधसिद्धात्तसार (2. माध - सि° + सार) Titel eines Buches MACK. Coll. I, 13.

माधिक (von मधु) m. *Honigsammler* MBH. 2, 2098.

माधी (wie eben) du. *Süßes besitzend oder liebend*; so heissen die beiden AḂVIN RV. 1, 184, 4. मधी माधी मधु वा पुषायन् 4, 43, 5. 7, 71, 2. र्य ते योनिर्माधीभ्यां वा VS. 7, 11. 37, 18. AV. 7, 73, 4. TS. 1, 4, 48, 1. WEBER, Nax. 2, 331. fg. Geht vielleicht auf ein Thema माधि zurück.

माधीक (von मधु) n. *ein best. berauschendes Getränk* AK. 2, 10, 41. TRIK. 2, 10, 14. H. 903. HALĀJ. 2, 175. MBH. 3, 16040. 8, 4237. HARIV. 8419. R. 5, 14, 44. SUÇR. 1, 84, 19. 377, 4. 2, 79, 6. 425, 20. 448, 14. VARĀH. BRH. S. 51, 5. GIT. 12, 29. PANĀKAR. 2, 4, 21. 31. KUSUM. 1, 8. — Vgl. मधु°, welches auch BHATT. 14, 94 erscheint, wo aber der eine Scholiast मधु माधिकम् liest.

माधीकफल (मा° + फल) m. *eine Art Kokosnuss*, = मधुनालिकेरिक (sic) RĀĀN. im ÇKDR.

माधीमधुरा (माधी *ein berauschendes Getränk* + म°) f. *eine Dattelart*, = मधुरावर्जूरिका (= मधुवर्जूरिका) RĀĀN. im ÇKDR.

मान्, मानति *ehren* DHĀTUP. 34, 36. — Vgl. मन्.

1. मान (von मन्) m. n. गाḂA अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. SIDDH. K. 249, a, 9. 1) *Meinung, Vorstellung*: मानोत्पत्तेराधारवर्जितानुत्पत्तान्द्रष्टा TATTVAS. 45. आत्ममाने *die Meinung über sich selbst, das Sichhalten für Etwas* P. 3, 2, 83. अर्क° adj. *ein Bewusstsein von seinem Ich habend* MĀRK. P. 47, 20. Hierher vielleicht मान m. = अर्क H. an. 2, 278. MED. n. 14. *taking, setting* WILSON. — 2) m. *eine hohe Meinung von sich, Selbstgefühl, Hochmuth, Stolz* AK. 1, 1, 3, 22. H. 317. H. an. MED. HALĀJ. 4, 37. यो न मानमुपागाः KAUSH. Up. 1, 1. M. 4, 163. SUÇR. 1, 312, 21. मानोन्नतेन मूर्धा RAGH. 16, 81. Spr. 54. 278. 962. 1132. 2181. 2184. fg. 2894. मानमुक्ता 3346. 3953. 4089. VARĀH. BRH. S. 75, 6. KATHĀS. 55, 107. 111. 38, 104. निगूढ° adj. SĀH. D. 66. मानाधिकेन्द्र, °मौन, मानेनाधीनम्, °यज्ञ Spr. 892. — 3) m. und ausnahmsweise n. *Ansehen, die Achtung* —, *die Ehre, die man bei seinen Mitbürgern genießt*: आत्मनश्चैव भद्रं ते कुरु मानं कुलस्य च MBH. 4, 723. यशोमानो वर्धयन्पाण्डवानाम् 5, 671. °वर्धन M. 9, 115. स्थानमानप्रभावतः MBH. 3, 1842. न वै मानं च मौनं च सक्तिौ वसतः सदा । अयं हि लोकौ मानस्य असौ मौनस्य तद्विदुः (so die ed. Bomb.) || 5, 1618. मानापमानयोः BHAG. 6, 7. Spr. 2414. मानो हि मरुतो धनम् (vgl. मानधन) VRDDHA-KĀN. 8, 1. °स्वल्पभिन्न Spr. 2139. मानमुद्रकतः पुंसः 2180. माने स्नापिनि 2183. कः कुर्वति शिरःप्रणाममलिनं मानम् 3234. सेवेव मानमखिलम् (रुति) 3294. 4478. तुल्य° adj. KĀM. NITIS. 17, 34. मानोन्मुक्त VARĀH. BRH. S. 15, 21. 53, 68. 78, 10. 104, 7. fgg. BRH. 8, 11. 16. °विक्रयिन् KATHĀS. 43, 88. RĀĀGA-TAR. 3, 132. PANĀKAR. 1,

14, 113 (n.). अग्रमानम् adv. Spr. 2273. — 4) m. *Achtungsbezeugung, Ehrenerweisung*: मानार्क M. 2, 137. गुरुवन्मानमर्कति 208. MBH. 13, 2192. Spr. 4997. नृपमानभाञ्ज M. 2, 139. सदानमानसत्कारान् JĀĀN. 1, 338. Spr. 1278. 1393. 1936. 3332, v. I. RĀĀGA-TAR. 5, 132. ÇUK. in LA. (II) 37, 4. KĀM. NITIS. 10, 3, 10. VARĀH. BRH. S. 74, 4. न मानमान्यो मुद्रमाददीत न संतापं प्राप्नुयाच्चावमानात् MBH. 1, 3624. मानं कुरुष्व — ब्राह्मणस्य 5, 7806. प्रभुक्रतान्मानात् Spr. 4786. सर्वेषां मानमादधे BHĀG. P. 1, 11, 22. मानापमाननिपुणा VIKR. 88. नश्यति नापि मानः Spr. 1372. मानो जने पण्डिते 2179. 3806. राजा तुष्टो ऽपि भृत्यानां मानमात्रं प्रयच्छति 2612. मानपुरःसरमुवाच PANĀKAT. 16, 4. — 5) m. *auf gekränktem Ehrgefühl beruhender Unmuth, Groll in Folge von Eifersucht* (insbes. beim Weibe), *das Schmolzen* H. 507. मानः कोपः स तु देहा प्रणयेर्व्यासमुद्रवः SĀH. D. 218. fg. स्त्रीणामीर्व्याकृतो मानः कोपो ऽन्यासङ्गिनि प्रिये DAÇAR. 4, 53. fg.; vgl. MALLIN. zu KR. 9, 3ß und ÇIÇ. 9, 84. VIKR. 37, 8. Spr. 28. मानः किमिति सरले प्रेषति कृतः 98. 396. मानः समाधीयताम् 962. 1779. 1916. मानं धत्स्व 2245. 2628. °व्याधि 2834. मानं मा कुरु तन्वद्वि ज्ञावा पौवनमस्थिरम् SĀH. D. 232, 1. DAÇAR. 2, 46. GIT. 9, 2. ÇIÇ. 9, 36, 84. 87. अज्ञानमाना adj. f. Spr. 3744. — 6) *Absicht, Wille*: पे मानं मे ऽनुगृह्णते वीरवत्तमकर्त मा AIT. Br. 7, 18. — 7) m. *Bez. des 10ten astrologischen Hauses* VARĀH. BRH. 1, 15. — WILSON hat noch folgende Bedeutungen ohne Angabe einer Autorität: *a blockhead; an agent; a barbarian*. — Vgl. निर्मान, बद्ध°.

2. मान (von 3. मा) 1) m. *Bau, Gebäude; Wohnung*: बृहत्तं मानं वरुण स्वधावः मरुत्तद्वारं जगमा गृहं ते RV. 7, 88, 5. मानस्य पत्नी *die Genie des Baues* AV. 3, 12, 5. 9, 3, 6. Hierher vielleicht auch die Stellen: दिवो मानं नेतसद्न् RV. 8, 52, 1. श्रेयो मानस्य स तपयः 7, 9, 73, 6. Vgl. देव° (n.). — 2) n. VOP. 26, 171. a) *nom. act. a) das Messen, Messung* KĀTJ. ÇR. 16, 7, 28. सूत्रकृस्ताततो मानं चक्रुः HARIV. 6304. ऋषेर्मानं करिष्यामि वज्रं यस्यास्थितमभवम् । वज्रस्य च करिष्यामि तवैव च शतक्रतो ॥ MBH. 1, 1514. मानेन रक्षते धान्यम् Spr. 3133. कूटतूला° PANĀKAT. 7, 16. पूर्णापूर्णे माने Spr. 1813. °व्यवहार BHĀSHĀP. 108. कृत्वा दिनतपामानम् SÜRJAS. 7, 7. कालस्य क्रियया मानं तालः H. 292. Vgl. u. कालक्रिया 1. — ß) *das Machen*; hierher zieht NIR. 2, 22 die Stelle देवानां माने प्रथमा अतिष्ठन् RV. 10, 27, 23, welche zu 1. gehören könnte. — b) *Maass* (ganz allgemein); *Maassstab* AK. 2, 9, 85. 3, 4, 15, 90. 16, 96. 22, 8. TRIK. 3, 3, 251. H. 883. an. 2, 278. MED. n. 14. HALĀJ. 5, 19. सन्नेव प्राचे वि मिमाय मानैः RV. 2, 15, 3. मानेनेव तस्थिवौ अत्तरिने वि यो ममे पृथिवी सूर्येण 5, 83, 5. KAUC. 83. NIR. 11, 5. यथा लोके मानेन प्रस्थादिभिर्धान्यानि मीयन्ते TATTVAS. 50. TARKAS. 13. SUÇR. 2, 175, 17. तुला° M. 8, 403. °योगोश्च ज्ञानीयातुलायोगोश्च सर्वशः 9, 330. तुलाशासनमानानां कूटकृत् JĀĀN. 2, 240. SÜRJAS. 3, 21. 4, 3. 10. 20. 26. 6, 20. 7, 14. 11, 14. 14, 3 (wo मानं st. वानं zu lesen ist). 11. नृ° *Mannshöhe* AK. 2, 6, 2, 38. H. 600. भूगोलस्य, दिवः Umfang Verz. d. Oxf. H. 13, a, 36. अङ्गुलमानाङ्गेषो व्रणो ऽप्रुभः VARĀH. BRH. S. 50, 1. अत्तर° *Unterschied in der Dimension* 53, 14. 15. मानाधिक zu gross 79. द्वार° 56, 16. 29. 58, 17. 68, 105. Gewicht 68, 1. 107. BRH. 27, 19. मानगोचराध्याय Verz. d. Oxf. H. 336, b, 11. मानाध्याय 327, a, No. 773. °निद्वेषण 281, a, No. 659. °परिभाषा 311, b, 16. VOP. 3, 12. 7, 92. तत्सङ्घ° RĀĀGA-TAR. 4, 65. सावनं वापि सौर्यं च चान्द्रं नातत्रमेव च । चत्वार्येतानि मानानि यैर्युगं प्रविभज्यते ॥ GARGA bei WEBER, ÇJOT. 40. VARĀH.